

Spis treści

Wprowadzenie	9
1. Tradycja i współczesność ratownictwa górniczego – uwarunkowania techniczne i organizacyjne	12
1.1. Uwagi wstępne.....	12
1.2. Początki górnictwa węglowego na Górnym Śląsku.....	13
1.3. Historia Centralnej Stacji Ratownictwa Górniczego SA w Bytomiu.....	18
1.4. Wypadki śmiertelne wśród ratowników górniczych.....	23
1.4.1. Wypadki śmiertelne w wyniku zagrożeń naturalnych w kopalniach węgla kamiennego w latach 2000–2009.....	26
1.4.2. Analiza statystyczna wypadków śmiertelnych oraz zagrożeń naturalnych w kopalniach węgla kamiennego.....	28
1.5. Służby ratownictwa górniczego.....	29
1.5.1. Podstawy prawne funkcjonowania ratownictwa górniczego.....	29
1.5.2. Organizacja ratownictwa górniczego.....	29
1.5.3. Nadzór, zarządzanie, podejmowanie decyzji oraz odpowiedzialność w ratownictwie górniczym.....	34
1.5.4. Struktura organizacyjna i jednostki ratownictwa górniczego.....	35
1.5.5. Służby ratownictwa przedsiębiorcy górniczego.....	36
1.5.6. Zakres działania osób funkcyjnych podczas akcji ratowniczej.....	39
1.6. Działalność Centralnej Stacji Ratownictwa Górniczego SA w Bytomiu.....	45
1.6.1. Struktura organizacyjna.....	45
1.6.2. Działalność interwencyjna.....	54
1.6.3. Działalność prewencyjna.....	56
1.6.4. Działalność szkoleniowa.....	57
1.6.5. Działalność konsultacyjna.....	61
1.6.6. Laboratorium chemiczne.....	61
1.6.7. Laboratorium badania i opiniowania sprzętu.....	62
1.6.8. Medyczna służba ratownictwa górniczego.....	62
1.6.9. Sprzęt do ochrony układu oddechowego stosowany w akcjach ratowniczych do samoratowania.....	64
1.6.10. Statystyka działalności CSRG SA w Bytomiu.....	65
1.7. Podsumowanie	66
2. Społeczne uwarunkowania pracy w ratownictwie górniczym – wyniki badań socjologicznych	68
2.1. Wprowadzenie.....	68
2.2. Wyniki badań ankietowych.....	69
2.2.1. Funkcjonowanie kopalnianych służb ratownictwa w ocenie ratowników, mechaników sprzętu ratowniczego i zastępowych	69
2.2.1.1. Dane metryczkowe.....	69
2.2.1.2. System naboru.....	72
2.2.1.3. System szkoleń.....	78
2.2.1.4. Organizacja służb ratownictwa górniczego.....	80
2.2.1.5. Satysfakcja z pracy.....	85
2.2.1.6. Bariery w realizacji zadań	87
2.2.1.7. Podsumowanie	89

2.2.2. Funkcjonowanie kopalnianych służb ratownictwa w ocenie dyspozytorów ruchu zakładu górniczego	91
2.2.2.1. Dane metryczkowe	93
2.2.2.2. System naboru	94
2.2.2.3. System szkoleń	96
2.2.2.4. Organizacja służb ratownictwa górniczego	98
2.2.2.5. Bariery w realizacji zadań.....	105
2.2.2.6. Podsumowanie	105
2.2.3. Funkcjonowanie kopalnianych służb ratownictwa w ocenie kierowników bazy ratowniczej.....	108
2.2.3.1. Dane metryczkowe	109
2.2.3.2. System naboru	110
2.2.3.3. System szkoleń	115
2.2.3.4. Organizacja służb ratownictwa górniczego	116
2.2.3.5. Bariery w realizacji zadań.....	122
2.2.3.6. Podsumowanie	122
2.3. Wyniki badań socjologicznych jakościowych przeprowadzonych wśród kadry kierowniczej kopalń.....	125
2.3.1. System naboru do pracy w ratownictwie górniczym.....	128
2.3.1.1. Rekrutacja i selekcja.....	128
2.3.1.2. Wymogi na stanowisko ratownika	132
2.3.1.3. Wymogi na stanowisko mechanika sprzętu ratowniczego.....	137
2.3.1.4. Wymogi na stanowisko zastępowego.....	139
2.3.1.5. Wymogi na stanowisko kierownika kopalnianej stacji ratownictwa	140
2.3.1.6. Wymogi na stanowisko kierownika akcji na dole.....	141
2.3.2. System szkoleń w ratownictwie górniczym	142
2.3.2.1. System szkoleń dla ratowników górniczych.....	142
2.3.2.2. Dyżury w OSRG.....	148
2.3.2.3. Prace profilaktyczne.....	150
2.3.2.4. System szkoleń kierowników akcji, kierowników akcji na dole i kierowników kopalnianych stacji ratownictwa	151
2.3.2.5. Planowane akcje ratownicze	156
2.3.3. Organizacja ratownictwa górniczego	157
2.3.3.1. Liczba osób wchodzących w skład drużyny ratowniczej	157
2.3.3.2. Liczba zastępów dyżurujących	160
2.3.3.3. Wyposażenie w sprzęt.....	162
2.3.3.4. Współpraca z CSRG SA	171
2.3.3.5. Zabezpieczenie medyczne podczas normalnego ruchu kopalni.....	173
2.3.3.6. Dodatkowe ubezpieczenie ratowników	173
2.3.3.7. Dostęp ratowników do wsparcia psychologicznego.....	174
2.3.3.8. Przyczyny negatywnych opinii o ratownikach.....	176
2.3.3.9. Struktura organizacyjna ratownictwa górniczego	178

3. Struktura zatrudnienia, kwalifikacji, stażu pracy w ratownictwie oraz wieku ratowników zatrudnionych w kopalniach Przedsiębiorstwa Górniczego	184
3.1. Wstęp	184
3.2. Wyniki analizy.....	184
3.2.1. Struktura zatrudnienia	184
3.2.2. Struktura kwalifikacji ratowników górniczych.....	187
3.2.3. Struktura wieku ratowników górniczych	193
3.2.4. Struktura stażu pracy w ratownictwie	196
3.2.5. Dane źródłowe	199
4. Koszty gotowości ratowniczej.....	208
4.1. Koszty gotowości ratowniczej Centralnej Stacji Ratownictwa Górniczego SA.....	208
4.1.1. Struktura kosztów operacyjnych CSRG SA	209
4.1.2. Składniki kosztów gotowości ratowniczej CSRG SA.....	210
4.1.3. Analiza struktury kosztów CSRG SA.....	211
4.1.4. Analiza dynamiki zmian kosztów CSRG SA	212
4.1.5. Podsumowanie.....	213
4.2. Koszty gotowości ratowniczej kopalń węgla kamiennego na przykładzie Przedsiębiorstwa Górniczego.....	214
4.2.1. Składniki kosztów gotowości ratowniczej Przedsiębiorstwa Górniczego	214
4.2.2. Wyniki analizy	215
4.2.3. Podsumowanie.....	224
Ustalenia i wnioski z badań	227
Literatura	237